

De 2012-versie van de jaren 80

De Rotterdamse band Rats On Rafts laat zich inspireren door Minny Pops, Amsterdamse avant-garde uit de jaren tachtig. Gesprek tussen zangers David Fagan en Wally van Middendorp.

Zanger Wally van Middendorp tijdens het concert van Minny Pops in het Rotterdamse Roodkapje Foto Andreas Terlaak

Zanger/gitarist David Fagan tijdens een concert van Rats On Rafts. Foto Andreas Terlaak

Op het podium van het Rotterdamse Roodkapje staat een lange man met grijs haar en een bril. Hij declameert teksten in het Engels en Nederlands, valt op zijn knieën, en luistert aandachtig naar zijn muzikanten. Tijdens het derde nummer pakt hij een fles Spa en giet de inhoud over zijn hoofd. Na vier nummers is het afgelopen.

Zanger Wally van Middendorp staat voor het eerst in dertig jaar op het podium met zijn band Minny Pops. Minny Pops was een kopstuk van de Amsterdamse avant-garde aan het eind van de jaren zeventig, begin jaren tachtig. De groep maakte koelbloedige popliedjes, waarbij Van Middendorp op gedragen toon zijn teksten voordroeg.

Minny Pops had geen drummer maar een drumcomputer. Tijdens optredens stonden de muzikanten onbeweeglijk, tussen de nummers staarden ze een minuut lang strak voor zich uit. De muziek combineerde industriële geluiden met dansbare ritmes, maar voor het publiek was dit destijds, in de tijd vóór Depeche Mode en Human League, nog zo ongewoon dat agressieve reacties niet ongebruikelijk waren.

In het buitenland kreeg de band meer bijval. Minny Pops trad op in New York, toerde door Engeland met Joy Division en maakte een single, *Dolphin's Spurt*, voor het inmiddels legendarische Factory-label van Joy Division en later New Order.

Nu, dertig jaar na het uiteenvallen van de band, heeft Van Middendorp een reünie georganiseerd. De komende maanden verschijnen heruitgaven van sinds lang onverkrijgbare cd's. Hij treedt op met een aantal van de oorspronkelijke leden.

En net als in hun hoogtijdagen gaat de band op tournee door Engeland. Maar nu als hoofact. Voor hun voorprogramma kozen ze Rats On Rafts, aanstormend talent uit Rotterdam dat naar eigen zeggen beïnvloed is door – onder meer – de Minny Pops.

De muzikanten van Rats On Rafts waren

nog niet geboren toen Minny Pops werd opgeheven, maar Rats On Rafts heeft zijn wortels in de muziek van bands als Joy Division en The Fall. Wat niet wil zeggen dat Rats On Rafts nostalgisch klinkt. De liedjes van hun op 6 januari te verschijnen debuut-cd *The Moon Is Big* bieden hologige klanken en onheilspellende zang van zanger/gitarist David Fagan. Maar daarachter verbergt zich een melodieuze kloppend hart, dat in nummers als *Sailor* en *God Is Dead* voor een gejaagde opwindend zorgt.

De zangers van Minny Pops en Rats On Rafts schelen vele generaties, maar delen opvattingen en idealen. Hier bespreken Van Middendorp (54), in het dagelijks leven hoofd internationale marketing bij Roadrunner Records, en Fagan (23), muzikant en postbode, een aantal thema's uit heden en verleden.

De band tussen beide groepen? Fagan: „Ik hou van hun *fuck you*-mentaliteit. Die hebben wij ook.”

Brandende sigarettenpeuken

Wally van Middendorp: „Onze houding, onze muziek... begin jaren tachtig werd alles nog aanstootgevend gevonden. Bij onze optredens werd het publiek soms razend. Vanuit de zaal schoten ze brandende sigarettenpeuken naar ons, ik werd van het podium getrokken. In Delft werden we uitgemakt voor fascist.”
David Fagan: „'Fuck you' betekent dat je doet wat je zelf wilt. Wij spelen bijvoorbeeld geen verzoeknummers, we doen een korte set. Om een of andere reden roepen we nogal eens agressie op. Ik krijg blikjes bier naar mijn hoofd, we worden uitgescholden. Dan leg ik de muziek stil en scheld terug.”

Kennismaking

DF: „Ik begon me een paar jaar geleden te verdiepen in bands uit de jaren tachtig, zoals Suicide en Echo & The Bunnymen. Toen ging ik dieper graven. Via de Rotterdamse platenhandelaar Hans Tweedehands ontdekte ik Nederlandse bands als Kiem, uit Rotterdam, en Minny Pops. Ger Sax, die vroeger in Kiem zat, speelt nu mee op onze cd.

„Ik vind het bizar dat de jeugd hier wel Joy Division kent, maar niet weet dat Nederland de Minny Pops had. Die galm, die stem van Wally, mij raakte het.”

WvM: „Ik wilde met Rats On Rafts op tournee, omdat ik mijn kennis wil doorgeven. Nu speel ik met een band die de helft van mijn leeftijd is, en kan ik mijn ervaring beschikbaar maken.”

Reünie

WvM: „Onze reünie heeft een concept. We doen niet zomaar een clubtournee, we spelen de optredens in steeds andere bezetting, en met wisselend repertoire. Minny Pops heeft destijds wel acht bezettingen gehad. Bij het ene optreden doen we uitsluitend liedjes van onze eerste cd, en bij een volgend optreden spelen we de tweede cd, *Sparks in a Dark Room*. Zo wordt ieder optreden anders en eenmalig.”
DF: „Je kunt horen dat Minny Pops muziek maakte vanuit ideeën en niet per se vanuit gevoel. Dat is ongewoon in Nederlandse muziek. Deze reünie past daarbij.”

Retro

DF: „In de 60's-scene heb je bands die precies lijken op de vroege Stones of Beatles. Dat vind ik niet interessant. Als muzikant heb ik me in eerste instantie laten beïnvloeden door anderen's muziek, maar daarna heb ik er zelf iets van gemaakt. Dat gebeurt vanzelf: door je eigen bagage, door de manier van opnemen. In onze muziek zitten aspecten van Britse muziek uit de jaren tachtig, maar ook van eigentijdse Amerikaanse lo-fi, en andere, ondefinieerbare, elementen.”

WvM: „Toen ik weer ging oefenen met de Minny Pops, moesten we bedenken hoe we de oude nummers wilden uitvoeren. Sommige bandleden vonden dat we de oude vorm moesten vasthouden. Maar die vond ik achterhaald, alsof het slechts schetsen waren. We besloten om nieuwe versies te maken. Dat betekent andere accenten, andere instrumenten. Behalve de gitaar en synthesizer hebben we warmere klanken toegevoegd, zoals de accordeon.”

Galm

DF: „Ik hou van een gruisig soort galm. Voordat we onze debuut-cd opnamen, had ik een ideaalbeeld van hoe de nummers moesten klinken. In de studio hebben we allerlei truc bedacht om tot die ideale galm te komen. Voor de zang van Jazz en *Lalalala* sloten we een microfoon aan op een buizenversterker met een analoge springveergalm. Dat was een vondst: als je het volume helemaal openzet en de zang een beetje afknijpt, klinkt het precies goed; alsof er iets scheurt. De speakers waren inderdaad aan flarden.”

WvM: „Als ik nu onze eerste lp terughoor, *Drastic Measures Drastic Movement* uit 1979, dan vind ik de nummers erg kaal en schrill. In de nieuwe uitvoeringen hebben we het hoekige karakter bewaard, maar er een vollere klank

aan gegeven. Zo werd het de 2012-versie van hoe de jaren tachtig klonken. Oftewel, hoe we denken dat ze toen klonken.”

Schermtuseling

WvM: „Vroeger was ik de leider van de band, of beter gezegd: de dictator. In die tijd was dat ongewoon, bands opereerden als collectief, met gelijke inbreng voor alle muzikanten. Bij Minny Pops bepaalde ik het eindresultaat.
„Nu wilde ik het anders doen. We repeteerden bij mij thuis aan de keukentafel met basversterker, accordeon, keyboard, ik zong zonder microfoon, op huiskamervolume. Ik probeerde de anderen nu meer ruimte geven, maar uiteindelijk ging het niet anders dan toen. Ik stuurde de ideeën toch weer de kant op waar ze naar mijn idee naar toe moesten. Misschien iets minder dwingend. Maar het scheelde niet veel.”

DF: „Wij schrijven met zijn vieren de liedjes, maar ik ben de leider, ik hak de knopen door. Ik kan exploderen als iemand bij een optreden zijn apparaat niet op orde heeft. Als Arnouds versterker wéér kapot is, bijvoorbeeld.”

WvM: „Wij krijgen nu ruzie om dezelfde dingen als toen. Tijdens de repetities stond keyboardspeler Wim Dekker soms al bij de deur om weg te gaan, omdat ik ergens kritisch over was. Dan zei ik: 'Dit hebben we toch al eerder meegemaakt? Hou het nog even vol met me.'”

Toekomst

DF: „Muziek is het belangrijkste in mijn leven, maar het moet leuk blijven. Dat wil zeggen dat ik de liedjes wil maken die ik zelf goed vind, en me niet wil aanpassen aan commerciële eisen. Ik ben de slaaf van mijn eigen muziek, ik doe geen compromissen.”
WvM: „'Wie ben ik?', daar hoop ik de komende tijd achter te komen. Wat wil ik met de rest van mijn leven, mijn werk? Vind ik dit leuk, hoe past me dit, kan ik hier iets mee. Het wordt een zoektocht, ik probeer open te staan voor onverwachte dingen.”

Einde

WvM: „Eerst dacht ik: dit is een afronding, met deze reünie kunnen we zien of de muziek de tijd heeft doorstaan, en dan slaan we het boek dicht. Maar inmiddels heb ik een ander beeld voor ogen. Namelijk: valt het boek nog verder open te maken. Dichtslaan en afronding zijn niet meer aan de orde. Het einde wordt een nieuw begin.”

De cd 'The Moon Is Big' van Rats On Rafts verschijnt 6 januari bij Top Notch. Optredens: 6/1 Perron 55, Venlo; 7/1 De Mac, Harderwijk; 14/1 Noorderslag, Groningen. Inl. ratsonrafts.com. 'Standstill to Motion' van Minny Pops is nu uit. Optredens: 11/3 Dansmakers.nl, Amsterdam; 7/4 Melkweg, Amsterdam.